

Küsimused ja vastused: kortermaja psüühiliste erivajadustega inimestele

Vastab AS Hoolekandeteenused kinnisvaradirektor Karl Mänd.

Miks tuuakse psüühilise erivajadusega inimesed kogukondadesse elama?

Kõik inimesed on loomult sarnased: me tahame elada kodus ja suhelda kogukonnaga, olla tegusad ja kasulikud. Institutsioonis elamine seda võimalust ei paku. Seepärast luuakse kogu Euroopas suurte erihooldekodude asemele kaasaegsed väikesed kodud, kus on esikohal inimene ja tema vajadused.

Eestis oleme kaasaegsed elamistingimused loonud juba enam kui 1000 inimesele.

Milline kodu Märjamaale tuleb?

Loodavas elamus on neli korterit. Igas korteris on kuus privaatset magamistuba, avar elutuba ühistegevusteks ning vajalikud abiruumid. Me rajame kodu, mitte hooldekodu või raviasutust.

Kes siia elama asuvad?

Märjamaale tulevad suures osas Raplamaalt pärit inimesed, kes soovivad tulla tagasi kodukohta. Siin hakkavad elama psüühikahäiretega inimesed - need on elu jooksul tekkinud probleemid, mis võivad tabada igaüht. Elanike seas olla inimesi erinevatelt elualadelt. Psüühikahäired on ravimitega kontrollitavad. Tänu sellele saavad meie elanikud osaleda tööturul, tegeleda hobidega jne

Kuidas see kodu erineb näiteks psühhiaatriaiglast?

Haiglas ravitakse kriisis, raskes depressioonis või sõltuvusprobleemidega patsiente. Meie elanikud ei vaja haiglaravi, vaid sotsiaalteenust. Aitame neil haigusega võimalikult hästi toime tulla ning tegusalt elada - näiteks abistame rahaasjade planeerimisel, söögi valmistamisel, töö leidmisel jne.

Mida elanikud päeval teevad?

Elukorraldus sarnaneb tavapärase koduse elurütmiga. Elanikud tegelevad majapidamistöödega, osalevad söögi tegemises, tegelevad aiandusega ning võimalusel käivad ka tööl. Vabal ajal tegeletakse hobide ja huvitegevustega nii kodus kui ümbruskonnas.

Kas psüühikahäirega inimesed on ohtlikud?

Ei, Märjamaale tulevad kliendid on sama ohutud kui tavaintelligentsiga inimesed. Seda kinnitab politsei statistika, et tavaintellektiga ja psüühiliste erivajadustega inimeste vägivallategude statistikas ei ole erinevust. Lisaks teame ka iga Märjamaale tuleva inimese tausta - kellega ja kus ta elada soovib või kuidas ta erinevates olukordades käitub.

Kas lastel on elanike läheduses ohutu?

Jah, on küll. Meil on mitmed kodud lasteaedade läheduses ja ei ole ühtegi intsidenti, kus lapsed oleksid selle tõttu kannatanud. Osades kogukondades on tekkinud hoopis tore läbikäimine. Sellele aitab kaasa, kui õpetajad ja lapsevanemad räägivad lastega erivajadustest ja julgustavad nendel teemadel arutlema ning küsima.

Kuidas lastele seletada psüühilist haigust?

Hea on tuua võrdlus füüsilise tervisega. Mõni inimene murrab jalaluu ja kipsis oleku ajal vajab abi. Mõnikord ei kasva luu korralikult kokku ja jalg jääbki tunda andma. Nii on ka vaimse tervisega - mõni haigus läheb ise üle, mõni vajab pikemat ravi. Mõni inimene ei tervene täielikult ja haigus annab ikka tunda, eriti kui õrnem koht uuesti viga saab.

Mida teha, kui elanikega tekib arusaamatusi?

Kõikidel naabritel võib vahel tekkida arusaamatusi. Seda võib ette tulla ka meie kodu elanikega, eriti alguses, kui inimesed alles kohanevad uue kodu ja uue eluga. Aitab see, kui selgelt välja tuua erimeelsuse põhjus ja mis võiks olla lahendus. Meie kodus on alati kohal ka töötajad, kes on valmis aitama, kui meie elanikega tekib arusaamatusi.